

صداقت و دارو

■ پونه سالاری

داروساز بالینی و دانشیار مرکز تحقیقات تاریخ و اخلاق پزشکی

سپید: یکی دیگر از تعهدات حرفه‌ای داروسازان تعهد به صداقت است. لازمه صداقت آن است که در ارائه مراقبت‌های دارویی اطلاعاتی که در مورد دارودرمانی در اختیار بیمار قرار می‌دهیم صحیح بوده و به دور از هر گونه جهت‌گیری و از روی صداقت باشد چرا که عوامل متعددی می‌تواند بر ارائه اطلاعات تأثیر بگذارند، اما آنچه ملاک عمل یک داروساز حرفه‌مند قرار می‌گیرد نیازها، خواسته‌ها، اولویت‌ها و منافع بیمار است. مبنای ارائه خدمات سلامت منافع بیمار است و بیمار محوری اولویت اول حرفه‌مندان سلامت در ارائه خدمات است.

تعهد به صداقت ایجاب می‌کند که در ارائه خدمات بیمار محور، در صورت عدم امکان ارائه اطلاعات در زمینه‌ای خاص، صادقانه موضوع را با بیمار در میان بگذاریم؛ در صورتی که بیمار توقعاتی بیش از حد مشخص شده در حرفه داروسازی دارد، باید صادقانه بیمار را از این امر مطلع کرده و وی را به همکاری مورد نظری که بتواند در مورد خاص او را راهنمایی کند ارجاع دهیم. تعهد به صداقت نه تنها در ارائه اطلاعات به بیمار حائز اهمیت است بلکه در زمان بروز خطای دارویی نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در کنار این خصوصیت مهم حرفه‌ای، توانمندی حرفه‌ای نیز در منشور حرفه‌ای گری در زمره تعهدات حرفه‌ای برشمرده شده است.

بر این اساس حرفه‌مندان خدمات سلامت از جمله داروسازان موظفند در تمام طول عمر حرفه‌ای خود و مادام که به عنوان داروساز به اعمال حرفه می‌پردازند، دانش و اطلاعات حرفه‌ای خود را به روز کنند. با توجه به پیشرفت روزافزون علم به ویژه در زمینه داروها، ساخت داروهای جدید، کشف اندیکاسیون‌های جدید داروها، کسب اطلاعات جدید در مورد خصوصیات فارماکودینامیکی و فارماکوکینتیکتی داروها، به روز رسانی دانش داروسازی از ضروریات حرفه‌ای است. از سوی دیگر نظام سلامت هم در این راستا موظف است فرایندهای لازم را برای کسب دانش و آموزش مداوم فراهم کند. بنابراین به نظر می‌رسد شرکت فعال حرفه‌مندان داروسازی در برنامه‌های بازآموزی و استفاده مناسب از این‌گونه فرصت‌ها وظیفه حرفه‌ای هر داروساز است. بدون شک دستیابی به دانش روز دنیا در این زمینه خود ضامن تعهد داروسازان به ارتقا کیفیت خدمات سلامت است که جنبه‌ای دیگر از تعهدات حرفه‌ای داروسازان را مشخص می‌کند.

در این راستا داروساز موظف است نه تنها در ارتقا کیفیت خدماتی که ارائه می‌کند بکوشد بلکه برنامه‌ریزی و ایجاد ساختار مناسب جهت بهبود کیفیت خدمات مراقبت دارویی را نیز به عهده بگیرد.

به همین دلیل همواره حرفه‌مندان نظام سلامت به ارائه خدمت به صورت دلیل همواری تشویق و ترغیب شده‌اند چرا که ارتقا کیفیت خدمات سلامت فقط به صورت فردی امکان‌پذیر نیست و به منظور افزایش اطمینان از ایمنی بیماران، کاهش مصرف بی‌رویه دارو، مصرف منطقی دارو و خدمات نظام سلامت لازم است که کلیه اعضای تیم ارائه‌کننده خدمت به وظایف خود آشنا بوده و در راه ارتقای کیفیت خدمات خود بکوشند. ■

برنامه ایمنی آب آشامیدنی در

راه‌تصویب

وب‌دا؛ رئیس گروه بهداشت آب و فاضلاب مرکز سلامت محیط و کار وزارت بهداشت گفت: «آئین‌نامه اجرایی برنامه ایمنی آب آشامیدنی به منظور یکسان‌سازی و تسهیل در روند اجرای برنامه، تهیه و به دبیرخانه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی جهت تصویب ارائه خواهد شد.» غلامرضا شقاقی در کمیته راهبری برنامه ایمنی آب آشامیدنی که به منظور بررسی روند پیشرفت برنامه در سطح کشور و بررسی چالش‌های پیش رو برگزار شد، گفت: «وضعیت برنامه در کشور توسط اعضای کمیته مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت.» او با اشاره به کارگاه‌های منطقه‌ای آموزشی برگزار شده در شهرهای اراک و یزد، بر عزم جدی کمیته راهبری در توسعه برنامه در کلیه استان‌های کشور تأکید کرد و افزود: «به منظور پوشش کامل استان‌ها، سه کارگاه منطقه‌ای توسط کمیته راهبری تا پایان سال جاری برگزار خواهد شد و ارزیابی روند اجرای برنامه‌ها در ۱۹ استان مجری برنامه از طریق خود اظهاری، تشکیل جلسات مشترک با کمیته‌های فنی و ممیزی برنامه، تداوم خواهد داشت.» در ادامه، دبیر کمیته راهبری برنامه ایمنی آب ضمن تأکید بر اجرای برنامه توسط نمایندگان دستگاه‌های ذی‌ربط خاطر نشان کرد: «مقرر شد پیش نویس آئین‌نامه اجرایی برنامه ایمنی آب آشامیدنی به منظور یکسان‌سازی و تسهیل در روند اجرای برنامه تهیه شود و به دبیرخانه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی جهت تصویب ارائه شود.» ■

ویدایرانی

آنفلوآنزای پرندگان پس از گذشت دو ماه همچنان در استان‌های کشور در حال گسترش است

هراس از پاندمی جهانی

حدود دو ماه پیش اولین موارد ابتلا به آنفلوآنزای پرندگان در کشور اعلام‌شده و این مسئله به اطلاع سازمان جهانی دامپزشکی رسید. چندی بعد با معدم‌سازی پرندگان آلوده تصور شد این بیماری کنترل‌شده است اما به‌زودی این بیماری در استان‌های بیشتری به‌ویژه در استان‌های شمال کشور گزارش شد و آخرین آمارها از شیوع این بیماری در ۹ استان حکایت دارد. هرچند تاکنون هیچ موردی از انتقال آنفلوآنزای پرندگان نوع یا نوع H۵N۸ به انسان گزارش نشده‌است اما با توجه به‌سرعتی که این بیماری در انتقال دارد در صورتی که این انتقال صورت بگیرد می‌تواند یک پاندمی جهانی با مرگ‌ومیر بالا را رقم بزند.

برگزاری جلسه مقابله با بیماری آنفلوآنزای فوق‌حاد پرندگان که بعدازظهر یکشنبه به ریاست معاون اول رئیس‌جمهور برگزار شد نیز حاکی از اهمیت شیوع این بیماری است.

معاون‌اول‌رئیس‌جمهور در این جلسه با اشاره به اهمیت سلامت و بهداشت مردم و نیز حمایت از تولیدکنندگان دام و طیور، بر همکاری همه دستگاه‌ها و نهادهای اجرایی در موضوع مقابله با بیماری آنفلوآنزای حاد پرندگان تأکید کرد.

در این جلسه مسئولان سازمان دامپزشکی و وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی نیز گزارشی درباره نحوه شیوع ویروس آنفلوآنزای فوق‌حاد پرندگان «H۵N۸» در سطح جهان و ایران ارائه کردند. بر اساس این گزارش شیوع این ویروس تأثیراتی بر مقوله بهداشت اقتصاد داخلی و تجارت بین‌المللی خواهد داشت اما تاکنون موردی از ابتلای انسان به آن گزارش نشده است. افزایش سطح پوشش بیمه‌ای، پرداخت خسارت به واحدهای پرورش طیور صنعتی، ممنوعیت صید و شکار پرندگان وحشی و تأمین اعتبارات لازم برای عملیات مبارزه با بیماری از مهم‌ترین درخواست‌های مطرح‌شده در این جلسه بود.

زیستگاه‌های تالابی و حیات‌وحش

خط اول پیشگیری از گسترش آنفلوآنزای پرندگان

مجید خرازیان مقدم، مدیرکل دفتر تنوع زیستی و حیات‌وحش سازمان‌حفاظت محیط‌زیست در گفت‌وگوبا «سپید» بابیان اینکه بیماری آنفلوآنزایی که امسال شایع شده تحت تیپ H۵N۸ است، می‌گوید: «بر اساس شواهد و آن‌گونه که سازمان دامپزشکی می‌گوید ظاهر این بیماری از طریق پرندگان مهاجر وارد کشور شده است. اگر این موضوع صحت داشته باشد با توجه به اینکه سالانه بیش از دو میلیون قطعه پرنده مهاجر آبی در فصل پاییز و زمستان وارد کشور ما می‌شود و چیزی حدود ۲۵۰سایت وزیستگاه تالابی وجود دارد که این پرندگان در آن زمستان گذارانی می‌کنند، ما باید زیستگاه‌های تالابی و حیات‌وحش را به‌عنوان خط اول پیشگیری از گسترش آنفلوآنزای

پرندگان بدنامیم»

خرازیان مقدم با تأکید بر اینکه سازمان محیط‌زیست در اولین اقدام بنا به درخواست سازمان دامپزشکی شکار و صید پرندگان وحشی را تا اطلاع ثانوی ممنوع کرده است، می‌گوید: «این ممنوعیت همچنان نیز ادامه دارد و ما حفاظت‌فیزیکی زیستگاه‌های تالابی و مراکز تجمع پرندگان آبی را حاضر تشدید کرده‌ایم. اگر مشکوک به بیماری باشیم با توجه به دستورالعمل‌هایی که دفتر حیات‌وحش و آبیان آب‌های داخلی سازمان محیط‌زیست به ادارات کل محیط‌زیست استان‌ها اعلام کرده است، عمل شده و لاشه‌ها را احبا بهداشتی می‌کنند تا از گسترش بیماری جلوگیری شود.»

خرازیان مقدم بابیان اینکه این پرندگان از اروپا و جنوب شرق آسیا و مناطق مختلفی به ایران می‌آیند، می‌گوید: «گونه‌های مختلف پرندگان مسیره‌های مهاجرتی مختلفی دارند. اما در حال حاضر مشخص است که در هفت تا هشت کشور اروپایی در دو تا سه ماه گذشته ویروس تحت تیپ H۵N۸ شیوع پیدا کرده است.»

وی ادامه می‌دهد: «N۵N۱ ویروسی بود که سال گذشته شیوع پیدا کرد. هر سال ممکن است یک نوع جدید از ویروس در کشور شیوع پیدا کند. تحت تیبی که ما امسال به آن موجه هستیم N۵H۸. خوشبختانه مواردی از انتقال این ویروس به انسان گزارش نشده است. اما به‌عنوان اقدام پیشگیرانه ما توصیه می‌کنیم که افراد به‌هیچ‌وجه با لاشه پرندگان وحشی تماس نداشته

باشند و از خرید گوشت پرنده وحشی و حتی پرنده وحشی زنده نیز خودداری شود.»

لزوم جمع‌آوری بازارچه‌های فروش پرندگان

مدیرکل دفتر تنوع زیستی و حیات‌وحش سازمان حفاظت محیط‌زیست با تأکید بر اینکه یکی از اقداماتی که در حال حاضر لازم است که صورت بگیرد جمع‌آوری بازارچه‌هایی است که در آنها پرندگان وحشی به فروش می‌رسد، می‌گوید: «به‌ویژه در استان‌های مازندران، بازارچه‌هایی که پرندگان وحشی را خرید و فروش می‌کنند باید تعطیل شود. معاون اول رئیس‌جمهوری نیز خواستار همکاری همه دستگاه‌های ذی‌ربط به‌ویژه برای جمع‌آوری بازارچه‌هایی شده به وند که در استان‌های شمالی به‌ویژه در مازندران و فریدون‌کنار وجود دارد، که این پرندگان وحشی را خرید و فروش می‌کنند. گرچه ما اعتقاد داریم اگر ممنوعیت شکار پرندگان وحشی به‌خوبی اعمال شود دیگر پرنده‌ای وجود نخواهد داشت که در این بازارچه‌ها توزیع شود.»

آنفلوآنزای پرندگان در حال پیشروی استان به استان

مسعود مردانی، عضو کمیته کشوری آنفلوآنزا و هیئت‌علمی دانشگاه شهید بهشتی در گفت‌وگوبا «سپید» بابیان اینکه تا دو ماه پیش هیچ موردی از این بیماری در ایران وجود نداشت تا اینکه دو مرغداری صنعتی در ملارد متوجه بروز این بیماری شدند، می‌گوید: «خوشبختانه

هیچ محصول ارگانیکی در ایران تولید نمی‌شود

کرد و اظهار کرد: «برخی افراد با عنوان طب سنتی به مردم پیشنهاد می‌کنند به جای شیر از بادام برای تامین کلسیم مورد نیاز بدن استفاده کنند این در حالی است که تنها ۵ درصد کلسیم بادام جذب می‌شود اما ۶۰ درصد کلسیم موجود در شیر جذب می‌شود.»

کمال زاده این تبلیغات بی‌مورد را خیانت به طب سنتی دانست و گفت: «مهم‌ترین منبع تامین کلسیم در بدن شیر است.» مشاور تغذیه برنامه جهانی غذا در سازمان ملل با تأکید بر اینکه مواد غذایی ایمن باید در اختیار مردم به صورت عادلانه باشد، گفت: «متأسفانه برخی تبلیغاتی که از مواد غذایی می‌شود و گفته می‌شود فلان مواد غذایی مصرف نشود باعث ایجاد ترس شده و مردم از مصرف مواد غذایی ترس دارند، لذا مسئولان باید در تولید مواد غذایی سالم کوشا باشند تا مردم بدون دغدغه و با خیالی آسوده نسبت به مصرف مواد غذایی اقدام کنند.» ■

ایرنا؛ مشاور تغذیه برنامه جهانی غذا در سازمان ملل با انتقاد از تبلیغات منحرف‌کننده در خصوص برخی

محصولات غذایی گفت: «هیچ محصول ارگانیکی در ایران تولید نمی‌شود.»

عزیز الله کمال زاده افزود: «با توجه به اینکه در تولید محصول ارگانیکی باید از ابتدا کلیه مراحل تولید بدون استفاده از سم و کود انجام شود هیچ محصولی با نام محصول ارگانیکی در کشور تولید نشده است.»

وی گفت: «تبلیغاتی که در این خصوص انجام می‌شود یا عوام فریبی است یا در برخی مراحل تولید محصول از سم استفاده نشده است برای مثال مرغ سبز در کشور داریم ولی مرغ ارگانیکی تولید نمی‌شود.»

این مشاور تغذیه با بیان اینکه برخی افراد با ادعاهای خود قصد سوء استفاده از مردم را دارند گفت: «محصولات وارداتی نیز دلیل بر ارگانیکی بودن نیست و ممکن است بر خلاف آرم‌ها و تبلیغاتی که می‌شود این مواد غذایی نیز دارای مشکلاتی باشند و ارگانیکی محسوب نشوند.»

وی همچنین از تجویزهای بی‌مورد برخی افراد با عنوان طب سنتی انتقاد

خبر

ابلاغ بخشنامه تامین تجهیزات پزشکی از تولیدات داخلی

ایفدانا؛ رئیس سازمان غذا و دارو و ابلاغ بخشنامه‌ای به دانشگاه‌های علوم پزشکی از آنها خواست تا در تامین نیازهای تجهیزات پزشکی مراکز درمانی، تولیدات داخلی را در اولویت قرار دهند.

این بخشنامه با موضوع «الزام در اولویت قرار گرفتن تامین نیازهای مراکز درمانی از تولیدات داخلی» ابلاغ شد.

رسول دیناروند، رئیس سازمان غذا و دارو در این بخشنامه تأکید کرد: «بر اساس ابلاغیه ریاست جمهوری و

مقررات هیئت وزیران و سیاست‌های کلی تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی و اقتصاد مقاومتی مطرح شده از سوی رهبر معظم انقلاب، تامین نیازهای مراکز درمانی از تولیدات داخلی باکیفیت در اولویت قرار دارد.» دیناروند در این بخشنامه تصریح کرد: «لازم است همه مراکز درمانی تابعه دانشگاه علوم پزشکی نسبت به خرید کالاهای تولید

وی در بخشنامه یاد شده افزود: «بدیهی است تمام داروخانه‌های عرضه‌کننده ملزومات پزشکی مستقر در مراکز درمانی دولتی نیز مشمول این دستورالعمل هستند.»

۴۰ درصد بازار تجهیزات پزشکی کشور از تولیدات داخلی و ۶۰ درصد از لوازم پزشکی وارداتی تامین می‌شود و سازمان غذا و دارو در نظر دارد که در چند سال آینده این نسبت را برعکس کند. همچنین رسیدن به ۶۰ درصد سهم بازار داخلی در حوزه تجهیزات پزشکی از اهداف برنامه ششم توسعه است. ■

اختراع کیت تشخیص کیفیت

شیر با مواد گیاهی در زاهدان

ایرنا؛ مدیر مرکز رشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان گفت: «فریده بارانی، دانشجوی کارشناسی رشته مامایی این دانشگاه برای نخستین بار در کشور موفق به اختراع کیت تشخیص کیفیت شیر با استفاده از مواد گیاهی شد.» محمد الیاس مسلم پور گفت: «این کیت از یک نوع ماده گیاهی ساخته شده که با ریختن چند قطره شیر روی آن با تغییر رنگ فاسد یا سالم بودن شیر را مشخص می‌کند.» او ادامه داد: «با توجه به اینکه تشخیص شیر سالم از طریق جوشاندن یا آزمایش در مرکز تخصصی با استفاده از نیروهای کارآمد امکان‌پذیر است با این اختراع که حدود پنج سال روی آن کار شده همه افراد می‌توانند به راحتی با کمترین هزینه اقدام به این کار کنند.» مسلم پور با بیان اینکه این اختراع هم‌ایک در مرحله ثبت قرار دارد گفت: «برای محافظت کیت در مقابل نور مراحل تخصصی این اختراع نیز در دست اقدام است.» مدیر مرکز رشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان خاطر نشان کرد: «این اختراع به این شکل تاکنون در کشور وجود نداشته است.» ■